

ZBIGNIEW PODLECKI CSSR
Tuchów–Lublin

NIEKTÓRE ASPEKTY RELACJI PRAWNYCH MIĘDZY KLASZTOREM A PARAFIĄ PRZY KLASZTORNYM KOŚCIELE PARAFIALNYM*

Zgodnie z nauką Soboru Watykańskiego II (KK 23) organizacja hierarchiczna Kościoła oparta jest na podwójnej strukturze: Kościół powszechny i Kościoły partykularne. Kościół powszechny zgromadzony jest wokół Biskupa Rzymskiego i Kolegium Biskupów, zaś Kościoły partykularne wokół biskupa, który stoi na czele swojej diecezji.

Kościół powszechny obejmuje szereg wspólnot, stąd określany jest „Wspólnota wspólnot”. Mamy tu na uwadze przede wszystkim Kościoły partykularne, w których jest, działa i wzrasta jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół (por. KK 23 i DB 11, 1).

Trzeba jednak pamiętać, że z kolei wspólnota Kościoła partykularnego obejmuje mniejsze wspólnoty, jakimi są parafie i z nich się składa. Na podstawie więc analogii można powiedzieć, że Kościół partykularny żyje i działa we wspólnotach parafialnych.

---

* Tekst został opracowany przede wszystkim na podstawie referatu: B. Primetshofera CSSR *Relacje prawne między klasztorem a parafią przy klasztornej kościele parafialnym*, wygłoszonego podczas II Międzynarodowego Sympozjum Prawa Zakonnego, które odbyło się w Lublinie w dniach 17-18 X 1994 roku. Wykorzystano także inne referaty wspomnianego sympozjum (W. Z u b e r t OFM, *Dochody zakonników i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego nabywane „własnym staraniem” lub „ze względu na Instytut”*; R. H e n s e l e r CSSR, *Zakonnicy jako pracownicy u kościelnych i świeckich pracodawców*). Referaty tego sympozjum zostały opublikowane w: *Służba i praca. Materiały II Międzynarodowego Sympozjum Prawa Zakonnego. KUL, Lublin 17-18 X 1994*, red. B. Zubert OFM, E. Szczot, Lublin 1996. Por. także: J. M a n z a n a r e z, A. M o s t a z a, J. S a n t o s, *Nuevo Derecho Parroquial*, Madrid 1988.

Parafia w obecnym Kodeksie Prawa Kanonicznego określona jest jako: „[...] wspólnota wiernych utworzona na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą pasterską pieczę, pod władzą biskupa diecezjalnego, powierza się proboszczowi jako jej własnemu pasterzowi” (kan. 515 § 1).

Zjawiskiem już powszechnym stało się to, że coraz częściej zarządzanie parafiami diecezjalnymi powierza się zakonnikom. To jednak nie stoi na przeszkodzie, że fakt ten jest tematem stale poddawany licznym dyskusjom, zarówno pośród kleru diecezjalnego, jak i zakonnego. Nie ulega wątpliwości, że w funkcjonowaniu i kierowaniu powierzonymi zakonnikom parafiami obowiązuje dyscyplina powszechna, odnosząca się do parafii i proboszczów, określona przez Kodeks (kan. 515-555). Tutaj z tej racji, że zakonnik podlega również własnemu przełożonemu, może zrodzić się problem pomiędzy klasztorem a parafią, na czele której stoi proboszcz zakonny. Problem ten jest bardzo żywy i aktualny wewnątrz Instytutów zakonnych, bywa często tematem dyskusji na kapitułach prowincjalnych poszczególnych Instytutów.

Bez przypisywania sobie celu rozwiązania tego, niejednokrotnie tak bardzo skomplikowanego zagadnienia dla samych Instytutów, ośmielam się przedstawić propozycję regulacji niektórych aspektów relacji prawnych pomiędzy klasztorem a parafią przy klasztornej kościele parafialnym.

I. POJĘCIA

Klasztornej kościół parafialny to kościół, który służy zarówno społeczności zakonnej, jak i parafii.

1. Termin „klasztor” oznacza na ogół dom jakiegoś instytutu zakonnego (kan. 607 § 2) lub jakiejś wspólnoty życia apostołskiego (kan. 731).

Rzeczą nieistotną jest to czy klasztor zamieszkały jest przez wspólnotę zakonną, czy tylko dzierżawiony i zamieszkały przejściowo; decydujące jest to, że wspólnota klasztorna ma w nim stałe miejsce pobytu.

2. Pojęcie „Kościół parafialny”

a) Porównując CIC 1917 i CIC 1983 zauważa się, iż w stosunku do kościoła parafialnego nastąpiła jedna zmiana. Obecne pojęcie „parafia” jest niezależne od tego, czy posiada ona kościół parafialny czy nie.

Poprzedni Kodeks w kan. 216 § 1 wymienia „*peculiaris ecclesia*” jako istotną cechę parafii. W KPK 1983 tego nie ma, zaś kan. 515 § 1 istotę parafii widzi „w pewnej wspólnotie wiernych”, o którą duchowo troszczy się proboszcz jako własny jej pasterz. Cechą charakterystyczną jest określenie

„wspólnota wiernych”, utworzona na stałe w kościele partykularnym (kan. 515 § 1), a nie proboszcz jako pasterz własny.

Nie można zatem twierdzić, że bez kapłana nie istnieje wspólnota. W historii można spotkać wiele przykładów, gdzie gminy chrześcijańskie nie miały przez dziesiątki lat kapłana, a przetrwały wspierając się tylko sakramentami chrztu i małżeństwa.

b) W pojęciu „zakonny kościół parafialny” sprawa własności tego kościoła zasadniczo nie ma znaczenia. Właścicielem klasztornego kościoła parafialnego może być wspólnota klasztorna lub parafia jako osoba prawna (kan. 515 § 3), może to być osoba fizyczna lub inna osoba prawna.

Poprzez „klasztorny kościół parafialny” powstaje między biskupem diecezjalnym i zakonem oraz między biskupem diecezjalnym a kapłanem, któremu zlecono duszpasterstwo parafialne, trójstronny stosunek, obejmujący prawa i obowiązki tychże osób.

Niezależnie od ogólnej zależności osób zakonnych w zewnętrznym apostołstwie od dwóch władz (ordynariusza miejsca i przełożonego zakonnego, kan. 678) proboszcz zakonny ma jeszcze specjalny tytuł prawny do zależności od biskupa, a mianowicie – urząd parafialny. Kan. 681 i następne podają różnice, jakie istnieją między „dziełami” (*opera*) i „urzędem kościelnym”, który biskup przekazuje osobom zakonnym.

Przy „dziełach” chodzi głównie o formę umowy między zakonem i biskupem diecezjalnym, mocą której zakon zobowiązuje się przekazać do dyspozycji pewną, indywidualnie nie określoną – a więc możliwą do wymiany w każdym czasie – grupę członków w celu wykonania jakiegoś zadania.

Przy nadaniu zaś urzędu (682 § 1) podstawą jest również umowa między biskupem i zakonem, ale proponowany przez przełożonego zakonnego kandydat musi być ustanowiony indywidualnie przez biskupa i nie może być zastąpiony według własnego uznania ani przez przełożonego zakonnego, ani przez biskupa lub inną osobę.

To jednak nie stoi na przeszkodzie, aby zgodnie z kan. 682 § 2 „obydwa autorytety, tj. biskup diecezjalny i przełożony zakonny, mogły w każdym czasie usunąć urzędującego proboszcza zakonnego bez obopólnej zgody. Nie mogą jednak „samodzielnie” przeprowadzić nowego wprowadzenia w urząd. W takim wypadku należy zastosować oddzielne postępowanie (zgodnie z kan. 681) zachowując kompetencje zarówno biskupa, jak i przełożonego zakonnego.

3. Przy powierzaniu zakonem przez biskupa dzieł, zgodnie z kan. 682 § 2, między biskupem diecezjalnym a kompetentnym przełożonym zakonnym ma być zawarta pisemna umowa. Wymieniona w powyższym kanonie umowa,

która mieści w sobie także powierzenie parafii instytutowi zakonnemu (z kościołem klasztorным lub bez niego) powinna zawierać, według możliwości, przynajmniej elementy państwowego prawa o przekazywaniu sił roboczych. Powinna to być umowa o pracę, albowiem przez nią ktoś zobowiązuje się na określony czas do wykonywania pracy. Cechą charakterystyczną umowy o pracę jest to, że zostaje ona zawarta między biskupem diecezjalnym i instytutem zakonnym. Instytut zaś zobowiązuje się dać do dyspozycji biskupa lub diecezji kapłana zakonnego swego instytutu w celu zatrudnienia go w określonej parafii.

II. POZYCJA PRAWNA KAPŁANA SPRAWUJĄCEGO DUSZPASTERSTWO

1. Ustanowiony dla duszpasterstwa parafialnego kapłan nazywany jest proboszczem. W tym wypadku nie odgrywa roli fakt, czy parafia jest inkorporowana w instytut zakonny, czy tylko w prosty sposób jemu powierzona.

2. Zgodnie z kan. 520 § 1 KPK 1983 została zniesiona instrukcja, według której proboszczem właściwym była osoba prawna (np. klasztor), a prowadzący duszpasterstwo kapłan (świecki lub zakonny) nazywany był wikariuszem parafialnym. Zatem w obowiązującym porządku prawnym osoba prawna (instytut zakonny) nie może być proboszczem.

3. Zakonnik ustanowiony proboszczem jest – według kan. 682 § 2 – w każdym czasie usuwalny tak przez biskupa diecezjalnego, jak i przez swego przełożonego zakonnego.

a) Jeżeli usuwa z urzędu biskup diecezjalny – to usuniętemu proboszczowi zakonnemu oraz przełożonemu zakonnemu przysługuje (jeżeli istnieją podstawy kan. 1732 § 1) możliwość odwołania się, przeciw usunięciu, do Kongregacji biskupów. Odwołania może dokonać usunięty proboszcz zakonny lub jego przełożony.

b) Jeżeli zaś usuwa z urzędu przełożony zakonny, wówczas zarówno proboszcz, jak i ordynariusz mogą skierować skargę do właściwego hierarchicznie przełożonego zakonnego lub do Kongregacji Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego.

4. W ściśle parafialnym zakresie proboszcz zakonny nie jest podporządkowany swojemu przełożonemu zakonnemu – w każdym wypadku zależny jest od biskupa.

a) Nie może być tak, że parafia zakonna w rzeczywistości ma dwóch proboszczów – tzn. mianowanego przez biskupa kapłana zakonnego i jego

przełożonego. Proboszcz jest tylko jeden i wyłącznie on jest kompetentny w duszpasterstwie parafialnym.

Z drugiej strony proboszcz nadal pozostaje zakonnikiem. Wobec tego w tym, co dotyczy jego osoby i w spełnianiu zleconego mu zadania, podlega nadzorczej władzy swojego zakonnego (klasztornego) przełożonego.

b) Kanony 681 § 1 i 678 § 2 wskazują na prawo przełożonego do czuwania nad tym, by kapłan zakonny powierzone mu obowiązki parafialne wykonywał zgodnie z przepisami. Zatem chociaż przełożony zakonny nie może swemu podwładnemu zakonnikowi proboszczowi udzielać żadnych instrukcji dotyczących sposobu prowadzenia i rodzaju duszpasterstwa parafialnego, to może jednak i musi czuwać nad tym, by proboszcz zlecone mu zadanie urzędowe spełniał zgodnie z przepisami.

c) Przełożony ma prawo do kontroli ksiąg parafialnych i w razie stwierdzenia nieprawidłowości w ich prowadzeniu, proboszcz musi się podporządkować nakazowi przełożonego, by w tym zakresie należycie wykonywał swoje obowiązki, co wynika z zakonnego posłuszeństwa.

Przełożony zakonny nie staje się przez to organem duszpasterstwa parafialnego, obok proboszcza czy nad nim.

d) Klasztornemu przełożonemu zlecony jest w sposób szczególny nadzór nad wywiązywaniem się proboszcza z zobowiązań mszalnych w kościołach instytutu zakonnego i w stowarzyszeniach życia apostołskiego (kan. 957). Wymienione w kan. 957 i następnym prawa i obowiązki przysługują przełożonym zakonnym przynajmniej w stosunku do zakonnych kościołów parafialnych, które są własnością instytutu zakonnego.

III. ŚWIĘTE POSŁUGI W ZAKONNYM KOŚCIELE PARAFIALNYM

1. Jeżeli zakonny kościół parafialny jest siedzibą kleryckiego instytutu zakonnego, wówczas zezwolenie na erekcję domu takiego instytutu zawiera w sobie prawo do posiadania kościoła i wykonywania w nim świętych posług (kan. 611 § 3).

Fakt, że kościół klasztorny jest równocześnie kościołem parafialnym, nie oznacza, że duszpasterstwo w tym kościele leży tylko w kompetencji proboszcza i że przez to każda duszpasterska inicjatywa wspólnoty klasztornej jest zakazana.

a) Zezwolenie dane wspólnocie klasztornej na budowę kościoła i związane z tym prawo wykonywania świętych posług (kan. 611 § 3) w tym kościele

nie wygasa przez to, że kościół klasztorny staje się też kościołem parafialnym.

Czynności duszpasterskie klasztoru należy uzgodnić z duszpasterstwem parafialnym i w jak najlepszej formie skoordynować.

b) Proboszcz w swoim parafialnym duszpasterstwie jest niezależny od wskazówek przełożonego klasztoru; z drugiej strony przełożony klasztoru lub wspólnota klasztorna, w prowadzonym przez klasztor duszpasterstwie w klasztornej kościele parafialnym, nie potrzebuje zezwoleń proboszcza.

W odniesieniu do służby Bożej (sprawowanie Eucharystii, liturgia Słowa, inne nabożeństwa) należy ustalić w umowie, co w klasztornej kościele parafialnym należy do parafialnej służby Bożej. Może to być ustalone w umowie między biskupem diecezjalnym i przełożonym zakonnym w ramach kan. 681 § 2 albo też w specjalnej umowie między klasztorem i parafią.

c) Proboszcz przy klasztornej kościele parafialnym jest w pełnym tego słowa znaczeniu proboszczem, tzn. wyłącznie on ma wszystkie parafialne prawa i obowiązki, które wymienia kan. 530.

W celu wykonania tych czynności urzędowych klasztorny kościół parafialny musi bez ograniczeń pozostawać do dyspozycji proboszcza, który, jeśli chodzi o czas odprawiania nabożeństw, zwłaszcza niedzielnych i świątecznych Mszy św., musi mieć przede wszystkim wzgląd na duchowe potrzeby parafii.

d) W klasztornej kościele parafialnym proboszcz i przełożony klasztoru są osobiście odpowiedzialni za liturgiczną organizację ich służby Bożej. Jeżeli tylko zachowuje się obowiązujące powszechne i partykularne przepisy liturgiczne, to przełożony zakonny nie ma prawa nakazywać czegoś proboszczowi ani odwrotnie.

Jeżeli proboszcz lub jego wikariusz nie zachowuje przepisów liturgicznych, wówczas przełożony klasztoru ma prawo zwrócić proboszczowi uwagę na ich zachowanie, powołując się na zakonny ślub posłuszeństwa. Wynika to jasno z kan. 678 § 2, według którego zakonnicy w wykonywaniu zewnętrznego apostołstwa podlegają również swoim przełożonym.

Jeżeli natomiast przełożony klasztoru narusza w znacznej mierze przepisy liturgiczne, wówczas proboszcz nie może mu wprawdzie nakazać zaniechania tych nadużyć, ale ma prawo, jak również obowiązek, zwrócić uwagę na owe nadużycia własnemu ordynariuszowi, a nawet biskupowi diecezjalnemu, jako ostatecznie odpowiedzialnemu za liturgię w swojej diecezji (por. kan. 683 § 1 i 2).

e) Gdy używa się kościołów parafialnych do celów nieliturgicznych: koncerty, przedstawienia teatralne, opery kościelne itd., to w klasztornej koś-

ciele parafialnym, będącym własnością instytutu zakonnego, kompetentnym w tych sprawach jest wyłącznie przełożony zakonny.

IV. SPRAWY ADMINISTRACYJNO-FINANSOWE

1. W myśl kanonu 1254 § 1 KPK Kościół katolicki na podstawie prawa wrodzonego, niezależnie od władzy świeckiej, może dobra doczesne nabywać, posiadać, zarządzać nimi i je alienować, dla osiągnięcia właściwych sobie celów. Celami tymi są przede wszystkim: organizowanie kultu Bożego, zapewnienie godziwego utrzymania duchowieństwa oraz innych pracowników kościelnych, prowadzenie dzieł apostołatu i miłości, zwłaszcza wobec biednych (kan. 1254 § 2 KPK).

Cel Kościoła jest nadprzyrodzony i polega na prowadzeniu ludzi do zbawienia. Jego działalność jednak i posłannictwo dokonują się na ziemi. Kościołowi zatem niezbędne są dobra doczesne, aby mógł pełnić swoją zbawczą misję, a władza kościelna powinna troszczyć się o prawidłowe gospodarowanie posiadanymi dobrami materialnymi.

Zgodnie z kan. 1254-1260 KPK wszelki obrót majątkiem kościelnym powinien mieścić się w granicach celów właściwych Kościołowi. Ma on służyć przede wszystkim rozwojowi jego zbawczej misji, gdyż tylko wtedy będzie uczestniczył we właściwy sposób w tajemnicy Kościoła i będzie nosił na sobie znamię jego świętości.

2. W treści kan. 1279 § 1 KPK czytamy, iż Zarząd dóbr kościelnych należy do tego, kto bezpośrednio kieruje osobą, do której dobra należą. Wobec tego majątkiem klasztornym zarządza i prawnie go reprezentuje przełożony klasztoru, zaś majątkiem parafialnym zarządza i prawnie go reprezentuje proboszcz, gdyż tylko on jest pasterzem własnym zleconej sobie parafii, podejmującym troskę pasterską o powierzona mu wspólnotę pod władzą biskupa diecezjalnego i własnego ordynariusza (por. kan. 519 KPK). Zarówno majątek klasztorny, jak i parafialny jest majątkiem kościelnym (kan. 635 § 1), zatem w zarządzaniu nim obowiązują przepisy prawa powszechnego (KPK) i w jego granicach – prawa własnego.

3. Klasztornemu kościołowi parafialnemu przypadają różnego rodzaju dochody. Dochodami tymi są zainteresowane dwie strony: parafia – prawnie reprezentowana przez proboszcza (kan. 532) oraz klasztor – reprezentowany przez przełożonego lub inną osobę w ramach jej upoważnienia (kan. 638 § 2).

a) Wynagrodzenie, jakie otrzymują proboszczowie zakonni czy ich zakonni wikariusze za nauczanie religii w szkołach, stanowi część tego, co stosownie

do kan. 668 § 3 osoba zakonna nabywa własnym staraniem (*propria industria*). Wskutek tego zakonni proboszczowie czy wikariusze nie są właścicielami otrzymywanych pensji: te stają się własnością wspólnoty zakonnej, do której proboszcz czy wikariusze przynależą.

Dotyczy to również stypendiów mszalnych, jak również ofiar przysługujących z racji *iura stolae*.

Ponadto, zgodnie z dyspozycją kan. 668 § 3 pozostałe dochody, jakie proboszcz zakonny lub jego wikariusze zakonni nabywają własnym staraniem, albo ze względu na instytut – nabywają dla instytutu.

b) Kolekty zebrane w czasie niedzielnej i świątecznej służby Bożej parafialnej są własnością tejże wspólnoty. Natomiast kolekty zebrane w czasie służby Bożej klasztornej (np. święcenia, śluby zakonne i inne o takim charakterze) są własnością klasztoru.

Inne pozostałe ofiary składane na rzecz klasztornego kościoła parafialnego są własnością tego kościoła (np. ofiary składane do puszek).

c) Ofiary nadzwyczajne (wizyta duszpasterska, wypominki, opłatki) po odliczeniu kosztów związanych z podatkami winny być podzielone w następujących proporcjach: 50% na klasztor, 50% na parafię. Powyższe proporcje mogą być czasowo zmienione, dla uzasadnionych racji, po wzajemnym porozumieniu proboszcza i rektora.

W wypadku jednak ogłoszenia konkretnego celu zbierania powyższych ofiar za obopólnym porozumieniem (np. zmiana oświetlenia w kościele etc.), winny one być w całości przeznaczone na zapowiadany wcześniej cel.

d) W Warszawskiej Prowincji Redemptorystów istnieją także klasztorne kościoły parafialne, które równocześnie są sanktuariami.

Duszpasterstwo w klasztornych kościołach parafialno-sanktuaryjnych, jak i zarząd dobrami kościelnymi w tychże kościołach, podobnie jak i w klasztornych kościołach parafialnych, należy wyłącznie do proboszcza.

Organizacja nadzwyczajnej służby Bożej sanktuaryjnej, np. odpusty, należy do proboszcza przy współpracy z rektorem.

Ofiary nabywane z racji służby Bożej parafialno-sanktuaryjnej (np. odpust) lub z racji ruchu pielgrzymkowego winny być dzielone – po odliczeniu kosztów związanych z ich organizacją – na klasztor i parafię w następujących proporcjach: 75% na klasztor, 25% na parafię. Powyższy podział ofiar podyktowany jest przewagą służby Bożej klasztornej nad parafialną.

e) W pracy duszpasterskiej uczestniczą także ci, którzy nie są bezpośrednio zaangażowani – tak jak proboszcz i wikariusze – w duszpasterstwo parafialne. Jednak często sprawują tę posługę w kościele, np. głoszą kazania,

spowiadają... Dlatego też w myśl kan. 281 § 1 przysługuje im za tę pracę odpowiednie wynagrodzenie.

Takim wynagrodzeniem będzie przeznaczenie na cele klasztoru jednej niedzielnej składki w miesiącu (nie licząc kolekt zbieranych podczas Mszy św. czy nabożeństw klasztornych, np. śluby zakonne, święcenia), jak również wspomniany wcześniej (pkt. c) udział klasztoru w ofiarach nadzwyczajnych.

Oprócz powyższego wynagrodzenia przełożony miejscowy wraz ze swoją radą i w porozumieniu z proboszczem może zarządzić z ważnych powodów przeprowadzenie dodatkowej kolekty na określone cele klasztorne bądź parafialne.

4. Parafia zobowiązana jest do zawierania odpowiednich umów prawnych o posługę lub pracę ze służbą kościelną (organista, zakrystianin – także brat zakonny, personel utrzymujący czystość). Umowę powyższą, niezależnie od tego czy klasztorny kościół parafialny jest własnością klasztoru czy parafii, zawiera proboszcz – z zachowaniem prawa państwowego (kan. 1290). Koszty związane z tymi umowami ponosi w całości proboszcz.

5. Służba liturgiczna w klasztornym kościele parafialnym niezależnie od tego, kto ją wykonuje, wymaga bieżących kosztów utrzymania. Należą do nich: opłata za ogrzewanie, światło, zakup naczyń i szat liturgicznych, świec, wina mszalnego itd. Podobnych kosztów wymaga również owocne realizowanie głównych celów Kościoła (kan. 1254 § 2) oraz pokrycie wydatków związanych z katechizacją, duszpasterstwem młodzieżowym, akademickim lub inną podobną akcją duszpasterską. Powyższe koszty pokrywa parafia.

6. Majątkiem parafii jako osoby prawnej (kan. 515 § 3) zarządza proboszcz. W zarządzaniu wyżej wspomnianymi dobrami w myśl kan. 1280 i 1282 winni uczestniczyć wierni danej parafii. Zatem proboszcz jako zarządca ma powołać do pomocy w administrowaniu dobrami kościelnymi parafialną Radę Ekonomiczną (kan. 537; por. 1279 § 2), która będzie się kierować przepisami KPK oraz normami wydanymi przez Biskupa diecezjalnego. Rada ta jest organem, który wspomaga proboszcza w prowadzeniu spraw majątkowych parafii i ma wpływ na planowanie budżetu. Jej powołanie i działalność jest wyrazem uczestnictwa całego ludu Bożego w zbawczej misji Kościoła. Rada ma tylko głos doradczy, który nie ma dla proboszcza mocy bezwzględnie wiążącej. Proboszcz jednak powinien się liczyć z opiniami Rady i odnosić się z szacunkiem do zajmowanego przez nią stanowiska, choćby ono było nawet nie do przyjęcia.

Z zarządzania majątkiem parafialnym proboszcz ma obowiązek zdać sprawę przed przełożonym w razie takiej potrzeby lub na jego żądanie.

7. Chociaż przełożony zakonny nie może ingerować w zarządzanie majątkiem parafialnym, to jednak ma prawo czuwać nad należytym jego wykonywaniem, tzn. zgodnie z powszechnym i partykularnym prawem kościoła (St. Gen CSSR 0207). W razie ewentualnych nadużyć przełożony klasztorny powinien zawiadomić własnego ordynariusza (prowincjała), który w wypadku zaniedbań proboszcza podejmuje odpowiednie decyzje dotyczące zarządzania majątkiem parafii (por. kan. 1279 § 1).

V. OBCIĄŻENIA BUDOWLANE

1. Problemy związane z obciążeniami budowlanymi dotyczą przede wszystkim wyposażenia, utrzymania, renowacji i przebudowy kościoła.

a) Jeżeli klasztorny kościół parafialny jest własnością klasztoru, wówczas klasztor jest jego właścicielem, a parafia użytkownikiem. W tym wypadku obciążenia budowlane ponosi klasztor (właściciel) przy współpracy z parafią (użytkownikiem).

b) Jeżeli klasztorny kościół parafialny nie jest własnością klasztoru, wówczas właścicielem kościoła jest diecezja, a parafia użytkownikiem. W tej sytuacji obciążenia budowlane ponosi parafia przy współpracy z diecezją i klasztorem będącym także użytkownikiem tego kościoła.

VI. OPODATKOWANIE PARAFII

1. Z natury prawa, tak świeckiego, jak i kościelnego, użytkownik płaci podatek na rzecz właściciela. Zatem przełożony wyższy celem uniknięcia podwójnego płacenia podatku za tę samą rzecz w umowie z ordynariuszem miejsca, na terenie którego znajduje się klasztorny kościół parafialny, określi kwestię opodatkowania parafii, składek na rzecz Seminarium Duchownego Redemptorystów oraz misji prowadzonych przez Zgromadzenie Redemptorystów.

2. Klasztorny kościół parafialny będący własnością klasztoru winien płacić podatki na rzecz ordynariusza własnego (prowincjała). Natomiast klasztorny kościół parafialny nie będący własnością klasztoru winien płacić podatek na rzecz ordynariusza miejsca, na którym znajduje się tenże kościół.

SOME ASPECTS OF THE LEGAL RELATIONS
BETWEEN A MONASTERY AND A PARISH
AT A MONASTIC PAROCHIAL CHURCH

S u m m a r y

A monastic parochial church, being a property of that monastery, should pay taxes on behalf its own ordinary bishop (provincial). If a monastic parochial church is not a monastery's property, it should pay taxes on behalf of the ordinary bishop in whose area it is.

Translated by Jan Kłós